

PROLETAREC

List za interesate delavskega ljudstva.

Izhaja vsako sredo.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba.
Chicago, Ill.

Glasilo Jugoslovanske Socialistične Zveze.
NAROCNINA v Zednjih državah za celo leto \$3.00;
za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpoznejno do pondeljka popoldne za priobčitev
v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co., Inc.
Established 1906.

Editor..... Frank Zaitz
Business Manager..... Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:

United States, One Year \$3.00; Six Months \$1.75;
Three Months \$1.00.—Foreign Countries, One Year
\$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

• 3639 W. 26th St., CHICAGO, ILL. •
Telephone: Rockwell 2864.

Nova načelna izjava ameriške socialistične stranke

V tej številki na 1. strani, z nadaljevanjem na 4. strani, prinašamo v slovenskem prevodu načelno izjavu ameriške socialistične stranke, kakor jo je sprejela na svoji prešli konvenciji prve dneve junija v Detroitu.

Odobrena je bila s precejšnjo večino. Toda manjšina je zahtevala, da o nji glasuje tudi članstvo in to se bo tudi zgodilo. Zato je važno, da člani v klubih JSZ o nji razpravljajo in se za tekst razprave poslužijo te številke Proletarca.

Opozicionalci te načelne izjave trdijo, da se z njim socialistična stranka izreka za revolucionarne (protizakonite) metode, namesto da se bi najprej posvetili agitaciji za svoje pojačevanje smislu njenih starih demokratičnih tradicij. Dalje opozicionalci zatrjujejo, da se z novo načelno izjavou socialistike izpostavlja sodnemu preganjanju posebno v državah, kjer imajo takozvane protisindikalistične zakone, in da postane vsa stranka nelegalna v slučaju prihodnjega vojnega konflikta, ne da bi imela moč izvesti to, kar načlaša v svoji izjavi.

Ne dopade se jih tudi definicija o demokraciji in odgovarjajo, kako zelo delavci v Nemčiji, Avstriji in Italiji pogrešajo to, kar zdaj označujemo za "kapitalistično demokracijo".

Zagovorniki sprejete načelne izjave načelno trdijo, da smo v dobi, ko se mora delavstvo resnično pripraviti in v sposobiti za prevzem vlade in za zrušenje kapitalizma. V ta namen pa je treba preciznih, odločnih akcij. Navajali bomo v času razprave argumente obojih. Kar se tiče pripombe našemu članstvu, je v to merodajna eksekutiva JSZ, ki bo o tem lahko razpravljala in podala svojo izjavo na bodoči seji.

Cerkev v Mehiki ceklja napredku

Katoliška cerkev v Mehiki se kljub že pred leti izvršeni revoluciji mehiškega ljudstva proti kontroli veleposestnikov in drugih bogataških slojev ne more sprijazniti s tem dejstvom. Venomer deluje za povratak v prošlost. Ignorančne geone hujška, in kadar hujškanje ne zadostuje, prekliče duhovščina vse cerkvene ceremonije in zakramente. To zanje vselej ugodno deluje, kajti ljudje so v silovitem strahu, da umrijejo brez poslednje odvezne, brez poslednjega olja, in da jim otroci umrijejo brez krsta. V svojem kljubovanju vladni cerkev ukazuje, da zvonovi ne smejo zvoniti, maše naj se bero le v privatnih sobah, krstni in pogrebnih ceremonij se ne opravlja in umirajočim je odrečeno poslednje "odpuščanje" in "zadnja tolažba".

Vlada v Mehiki si prizadeva ljudstvo uveriti z izobrazbo, da vse cerkvene ceremonije niso drugačje kakor praznovrstvo in da bi republika lahko veliko boljše napredovala brez njih, kakor pa zdaj, ko so ji ovira na vseh koncih in krajinah. Toda izobraževanje je silno počasna stvar. Vrhutega je neukončeno ljudstvo mnogo bolj dostopno zavajalcem in cerkvi, kakor pa resnici in prosteti.

Radi teh vzrokov je mehiška vlada prisiljena, da v interesu ljudstva postopa drastično proti cerkvi, kateri je hlapčevanje bogatašem in želja po povratku v temno prošlost edini cilj in namen.

"Mi skušamo, da se bi ljudstvo Mehike začelo zanašati nase in na svojo silo, namesto na svojo molive," je dejal naučni direktor Sonore, ki pripada Mehiki federaciji. Priznal je, da je naloga težavna, a je uverjen, da jo bo proces mehiške revolucije do kraja izvršil.

Edina "pravica"

Edina pravica, ki jo ima ljudstvo v fašističnih deželah, je ubogati in slaviti diktatorja ter se točno ravnati po njegovih ukazih.

VELIKI GOZDNI POŽARI VSLED SÜSE

Aktivnosti v Strabane. Naš prihodnji zbor itd.

Strabane, Pa. — Prireditev tukajnjega klubja JSZ dne 27. maja je dobro izpadla. Vršila se je v korist kritja stroškov konvencije socialistične stranke in v agitacijske namešne. Priznanje za uspeh te prireditve gre vsem, ki so na en ali drug način sodelovali in onim, ki so prispevali v jedilih, pijači in gotovini. Naš klub se jih za naklonjenost iskreno zahvaljuje in se jim priporoča v enako prijateljsko upoštevanje tudi v bodoče.

Zadnjici enkrat sem že omenil, da naj bi klub JSZ v tej državi, ki so organizirani v Konferenci zapadne Penne, poskrbeli za sredstva, da poslajo svoje kvote, ki so jim določene za pokritje konvenčnih stroškov. Na ta način ne bo vzroka za kaka poznejša očitana, da ne vršimo svojih dolžnosti.

Prihodnja konferenca klubov JSZ in družev Prosvetne matice se bo vršila za zgodno Pennsylvanijo v nedeljo 5. avg. v Strabane in po zborovanju piknik, da dobimo potrebne finance za delegerate, ki jih pošlje na X. redni zbor Konferenca in ga tukajšnji klub. Ta prireditev je namreč v področju klubu toda prebiti gre v obojevansko korist.

Sodruži, potrebov je, da pošljemo na prihodnji zbor iz Pensylvanije čimvečje zastopstvo. Danes živimo v dobi ogromnih zgodovinskih preobratov, ki se tičejo sedanjosti in bodočnosti delavškega razreda. Poleg splošnih imamo mnogo svojih problemov, o katerih bi treba razpravljati.

Zbor se bo vršil v Clevelandu 1., 2. in 3. septembra. Iz Pensylvanije sedež zboru torej ni tonik dodaljen, da se bi mogli preveč izgovarjati na stroške.

Kongresi JSZ so med nami edina zbornica te vrste, na katerih se razpravlja zgorj o socialnih, kulturnih in raznih drugih vprašanjih, ki se tičejo našega ljudstva.

Po slavnosti 30-letnice druž. Bratstva št. 6 SNPJ in federacije na Syganu dne 30. maja smo imeli dan pozneje v domu društva "Postojnska Jama" v Strabane sestanek, na katerem smo razmotrivali o SNPJ, o odnosaš z mladino, o problemih družev in centralnih organizacij ter o delavski agitaciji. Kakor na Syganu, je med drugimi tudi na tem sestanku govoril Fr. Zaitz, predsednik nadzornega odseka.

Med zunanjimi udeleženci sta bila tudi Louis Britz iz Lawrence in Mike Pleše iz Pittsburgha.

Goverorili so tukajšnji in zunanjji udeleženci. S. Fr. Zaitz nas je uveril, da zna tudi občimju dobro povedati, ne samo na odru.

Sestanek je bil zaključen z lepim petjem moških in žensk in nato smo se prijateljsko razšli. Videli smo, da so poleg shodov potrebni tudi ožji sestanki, na kakršnih lahko vsakdo pove svoje mnenje a. pa naslovu vprašanja govornikom.

Prihodnja seja našega kluba bo v nedeljo 1. julija ob 10. dop. Udeležite se je vsi in privede s sabo tudi kandidate v klub. Na tej seji bo podano poročilo o klubovem finančnem poslovanju v prvih polovicih tega leta in druga poročila. Druga važna točka na tej seji bo volitev delegata na prihodnji zbor JSZ.

John Terčelj, organizator.

Izlet društva št. 200 SSPZ

Tire Hill, Pa. — Društvo št. 200 SSPZ priredi piknik v nedeljo 17. junija. Pozivamo člane in članice, da se ga govoriti udeleži. Vabimo tudi druge rojake in članove bratovščine društva v tej okolici. Skrbeli bomo, da se boste dobro zabavali v naši sredi.

Joseph Zupan, tajnik.

Ali ste naročnino na Proletarca že poravnali?

KOMENTARJI

"Reformacija" cerkev v Nemčiji.

V provinci Hessen v Nemčiji je fašistična oblast ukazala, da se svelega pisma stare zaveze v ljudskih šolah ne zme ni več uporabljati pri veronauku; je pa učiteljem in katehetom dovoljeno pojasniti, da je svet, pismo stare zaveze židovsko delo brez božjega navdahnjenja.

Tendenca Hitlerjevga režima je, kratečko cerkev v "tretjem rajhu" germanizirati, da ne bo slonela na židovski mitologiji ampak na nemški. To je vzrok, čemu katoliška cerkev toliko protestira proti "novemu žaganizmu" v Nemčiji.

Naziji protestanti delujejo v reformiranju svoje "prerjene" cerkve polagoma, toda s precejšnjim uspehom, ker jih podpira vlad. Biblio stare zaveze so zavrgli popoloma in biblio nove zaveze predelujejo v duhu "prebjene arijske Nemčije". Nazisko glasilo "Nedeljska pošta", ki izhaja v Würtembergu, je "prerjenemu rajhu" odprtka dejstvo, da je prišel Kristus na svet med Zide zato, da se bori proti "židovskemu luhu". Dalje, da Krist ni židovskega pokojenja, čeprav je njegova mati Židkinja. Kvečemu, ako se reče, da je bil Krist le napol Žid. Cloveškega očeta ni imel, prav "Nedeljska pošta" in to dejstvo zadostuje za ovraženje trditve Židov, da je bil Krist eden izmed njihovega plemena. Krist ima nebeskega očeta in ta ga je poslal na svet med Zide, da razgali njihove grehe, jih prekolne in razrene po svetu za kazeno.

Krist je bil bojnik, pravi omenjeni nemški list, kakor so čistokrni arijski Nemci. Bojnik pa gre tam, kjer so sovražniki in zato je Vsemogočni poslal svojega sina skozi židovsko mater med Zide, da jih uniči.

Naziji so menda zadovoljni, ker se njihova cerkev na tako enostavnem način otreza "židovske primesi", ortodoksnih protestantskih pastorjev se ježe. Židje se porogljivo smehlajo in katoliški škofi se zgražajo.

Tom Mooney in sodniki.

Zvezni sodnik A. F. St. Sure v San Franciscu je dne 5. junija odklonil razveljavljanju svoj prejšnji odlok, s katerim je zavrnil apel Tom Mooneya za novo obravnavo.

Stotine sodnikov, bivših prosektorjev in neštene vplivnih javnih uradnikov je že priporočalo, da naj se da Tom Mooney novo obravnavo. Večinoma vsi so poudarjali, da je po njihovem mnenju nedolžen in je bil po krivem obsojen v dosmrtni zapor. Ampak reakecija v Califoriji je gluh za klice človekoljubov in za apele pravičnosti, pa vztraja pri brutalni obsodbi, misleč, da s tem varuje svoj prestig in ugled. A pride dan, ko bo moral popustiti. Kajti bo za osvoboditev Tom Mooneva se nadaljuje.

Referendum o premogarji v Ill. ne bo.

Unija progresivnih premogarjev v Illinoisu je za končno rešitev vprašanja glede prvenstva med njo in U. M. W. v pogajanjih z delodajalcem predlagala Wagnerjevemu delavškemu odboru, generalu Hugh Johnsonu, ki poveljuje NRA, in predsedniku Rooseveltu, da naj dajo premogarjem v Illinoisu priliko s splošnim glasovanjem odločiti, katera unija naj jih zastopa. Če bo večina za U. M. W., naj se umakne Progresivna unija; če pa se rudarji izrečijo za slednjo, tedaj naj preneha UMW s svojim umeščanjem. Wagner, Johnson in Roosevelt so sugestijo udklonili. Zastopniki unije progresivnih rudarjev se niso odnehalni. Precej javnih uradnikov v Illinoisu jih podpira v njihovih prizadevanjih, ker jim je boj med dvema unijama, v katerem je bilo že precej ubitih in ranjenih, neprijeten in tudi v nadlegu. Tudi govornik Horner je za rešitev tega spora in illinoiska legislatura je apelirala na predsednika Roosevelta, da naj posreduje.

Najpametnejši izhod bi bil sporazum med unijama. Toda dogovor z Lewisom, predsednikom UMW, bi bil težavna stvar, ako je v takih odnosaših sploh mogoč. A koncem konca bo sporazum v korist delavstva vendarne potreben.

Ham. Fish za deportacije.

Kongresnik Hamilton Fish iz New Yorka poziva Ameriško legijo v bolj odločen boj proti "pink" profesorjem, komunistom in socialistom, ki trgojajo "ameriške institucije" in ogrožajo "ameriško svobodo", ne da se jim bi kdo resno zoperstavljal. Čas je, da se zgane Ameriška legija, kliče kongresnik Fish, in ob enem propagira v sprejem zakon, ki bi določil deportiranje vseh tujerodnih "komunistov" in vseh drugih radikalcev, ki delujejo za zrušenje "ameriških institucij".

Mr. Hamilton Fish je v tem apelu na Legijo navedel nekaj trditev, ki so zanimive posebno za milijone tistih, ki so že par let brez zasluga. Dejal je: "Ameriško ljudstvo je izmed vseh na svetu najboljše običeno; ima izmed vseh najboljšo in največ hrane; ameriški delavci so najboljše plačani."

Ker se je morda bal, da bi kdo podvomil v te trditve, jih je podkrepil s sledečim:

"Odprite pota priseljevanju v Ameriko in videli boste, da se bo tri polovico ostrasene Evrope v naporih, da pridejo čimprej v to dejelo."

Pravi, da je proti socializmu, komunizmu, fašizmu in hitlerizmu, ker ve, da je ameriško ljudstvo v stanju rešiti svoje probleme na podlagi starih, utrjenih ameriških principov, kakor jih je znalo v prošlosti.

Tako je vsa vprašanja rešil na mah.

E. ZOLA:

RIM

Poslovenil ETBIN KRISTAN

(Nadaljevanje.)

"To damo poznate, kajneda?" je Narcisse vprašal Pierra. "Ne? Resnično ne? To je dobra prijateljica grofa Prade, dražestna Lizbeta Kauffmanova, ki mu je pravkar podarila debelega dečka in prihaja danes orvič zopet v družbo. Saj veste, Nemka je; tukaj je izgubila svojega soproga, in nekoliko slika, celo precej čedno. Damam tujske naselbine se marsikaj odpušča, ta pa je zlasti prijavljena zaradi ljubezni, s katero sprejema v mali palači v ulici Princepe Amadeo. Lahko si mislite, kakšno veselost ji mora vzbrati vest o razveljavljenju zakona."

Ta plava, rdeča, jako vesela Lizbeta s svojo atlasko kožo, s svojim mlečnim licem, s svojimi nežnomodrimi očmi, s svojimi ustimi, katerih ljubezni smehljanje je bilo glasovito, je bila res dražestna; zlasti ta večer se je v svoji beli, z zlatom bleščico posuti obleki veselila življena. V svoji zavesti, da je svobodna, ljubljena, in da ljubi, je bila vsa srečna, in bilo je, kakor da ima iz vesti, ki so jo povsod pripovedovali, iz zlobnih opazik, ki so se delale za pahljačami, vstati njeni zmagoslavje. Vsi pogledi so bili trenotek obrnjeni nanjo, zaslišal se je pridružen smeh, nespôšljive šale so šle od ust do ust povsem na tihem, v tem ko je ona, žareča v svojem drznu veselju miru, z vzhodenim obrazom sprejemala galanterije monsiniora Fornara. Čestital ji je zaradi neke slike, device z lilijsko, katero je poslala v neko razstavo.

Oj, kakšno razburjenje je še enkrat povzročila nenadoma na plesu med množico padla vest o tem razveljavljenju zakona, ki je dajalo Rimu že leto dni snovi za šandalno kroniko! Črna in bela družba sta si ga bili že davno izbrali za bojišče, na katerem sta izmenjavalni najverjetnejše obrekovanje, neskončno opravljanje in nemogoče pravljice. Zdaj je bil konec. Neomajni Vatikan si je upal izreči neveljavnost pod pretezo, da se zakon zaradi možev nesposobnosti ni mogel izvršiti. Ves Rim se bo smejal; kadar je šlo za cerkvene denarne zadave, je javno kazal svojo skeptičnost. Dogodki boja niso bili nikomur več neznani; ves svet je vedel, da se je ogorenči Prada postavil na stran, da so vznemirjeni Boccanerovi delali na vse kriplje, da se je med kreature kardinalov razsipač denar, da bi se kupili njih vpliv, in da se je naposled ugodno poročilo monsiniora Palme posredno plačalo z veliko vsto. Pravili so, da je vsa ta vso presegala stotisoč frankov, kar se ljudem ni zdelo predrago; zakaj druga razporoka neke francoske grofice je veljala skoraj milijon. Sveti oče ima toliko potreb! Sicer se ni zaraditega nihče jekil; ljudje so se le zlobno šalili. Pahljače so se še vedno gibale v naraščajoči vročini, in dame so prijetno vztrepavale, ko so lahkomešne, komaj šepetane besede, oplazujoče njih gole rame, diskretno frfotale semintja.

"O, kako vesela mora biti kontesina," se je Pierre zopet oglašil. Nisem razumel, zakaj je njena malta prijateljica dejala, ko sva prišla, da bo nocoj tako srečna in tako lepa. Gotovo pride zato, zdaj, ko je živila, odkar se je pričel proces, kakor da žaluje."

Ali Lizbeta se je nasmehnila Narcisu, ko sta se srečala njuna pogleda, pa jo je moral iti še on pozdraviti; kajti poznal jo je, ker je obiskoval njen atelje kakor vsi člani tujske kolonije. Vrnil se je k Pierru, ko so vztrepetali diamantni šopki in okraski v frizurah ob novem razburjenju. Glave so se obračale, dirindaj je naraščal.

"Ej, grof Prada sam, kolikor ga je!" je Narcisse začuden zamrmljal. "No, širokoplec je dovolj! Če bi ga oblekli v svilo in zlato, bi bil jako pripraven za pustolovca iz petnajstega stoletja, ki bi si privočil brez posmislenega vsak užitek."

Prada je vstopil brez zadrege, veselega, skoraj zmagoslavnega lica. S svojimi odkritostnimi, trdimi očmi, s svojim energičnim obrazom, z gostimi rjavimi brki, s širokim, belim predpriskrom v okvirju črnega fraka je imel na sebi res nekaj ponosnega in plesačnega. Še nikdar niso kazala požrešna usta voljčjega zobjava v bohotnejšem, požljivejšem smehljanju. Z enim samim pogledom je premeril in razgalil vse ženske. Potem, ko je opazil razposajeno, rožnato, plavolaso Lizbeto, se je njegov izraz nekoliko ublažil. Sel je naravnost k njej, ne da bi se zmenil za gorečo radovednost, s katero ga je vse opazovalo. Sklonil se je k njej, in ko mu je monsinior Fornaro prepustil svoj pro-

stor, se je nekaj časa potihem pogovarjal z njo. Nedvomno mu je mlada žena potra la novico, ki se je pravkar raznašala, kajti ko se je vrzval, je napravil kratko gesto in se nekoliko prisiljeno nasmehnil.

Zdaj je opazil Pierra v prezidku in se mu je pridružil. Stisnil je tudi Narcissa roko ter je takoj dejal, naravnost in krepko, kakor običajno:

"Saj veste, kaj sem Vam dejal, ko smo se vračali iz Frascatija. No, kakor je videti, se je zgodilo. Moj zakon je razveljavljen. To je tako robato, tako nesramno, tako abotno, da sem še pravkar dvomil."

"O, povsem gotovo je," si je Pierre dovolil spomniti. "Ta hip nam je monsinior Fornaro potrdil vest, ki jo je dobil od člana kongregacije. Pravijo, da je bila večina jaka velika."

Prada se je zopet stresel od smeja.

"Ne, ne, to je burka, ki se je ne more človek niti zamisliti. Kar je meni znano, je to najlepša zaušnica, ki so jo dali pravičnosti in zdravemu človeškemu razumu. O, če se posreči zdaj še ločitev civilnega zakona, in če bo soglašala moja prijateljica — kako se bo potem zabaval Rim! Gotovo, poročil jo bom z vsem sijajem v cerkvi S. Maria Maggiore! In nekje na svetu je ljubo, malo bitje, ki bo v naročju svoje pestunje praznovalo to slavnost z nami!"

Namigajoč na svoje dete, na ta živi dokaz svojega moštva, se je smejal preglasno, pre-brutalno. Je li trpel, da se mu je napravila guba okrog ustnic in jih razmaknila, da so se pokazali beli zobje? Cutiti je bilo, da se je tresel, da se je bojeval s tajno, viharno strastjo, katere ni priznal niti sam sebi.

"Veste li tudi drugo novico, dragi abbe?" je živahnno nadaljeval. "Ali so Vam povedali, da ima priti grofica?"

Tako je imenoval Benedeto iz navade; pozabil je, da ni več njegova žena.

"Znano mi je; pravkar so mi povedali", je odgovoril Pierre.

Obotavljal se je nekaj časa, preden je do dal, čeute potrebo, da prepreči vsako mučno presenečenje:

"Gotovo bomo videli tudi kneza Darija, ker ni odpotoval v Napolj, kakor sem Vam bil dejal. Mislim, da se je pač zadnji hip pojavit kakšna zapreka."

Prada se ni več smejal, temveč je le z neneadoma zresnelim obrazom mrmral:

"O, tudi bratranec je poleg! No, torej ju bomo videli, kar oba!"

Med tem, ko sta se prijatelja dalje razgovarjala, je objoknili, premagan od navala resnih misli, ki so ga silile na preudarjanje. Potem je s kretnjo prosil za odpuščanje in se je umaknil globokeje v prezidek, vzel listnico iz žepa, iztrgal list, in zapisal le z nekoliko debelejšimi potezami s svinčnikom sledičih par vrstic: "Legenda trdi, da raste Judeževa smokva, smrtonosna vsakomur, ki hoče danes ali jutri postati papež, zopet v Frascatiju. Ne jejte zastrupljenih smokov, ne dajte jih ne svojim ljudem ne kokošim." Zložil je list, zalepil s poštno znamko, in napisal naslov: "Njega prečastiti in presveti eminencu kardinalu Boccaneri." Ko je to zopet vtaknil v žep, si je globoko oddahnil in tedaj se je zopet lahko smejal.

Nekakšen nepremagljiv, neprijeten občutek se ga je bil polotil, od nekakšne daljne groze je bil otrpnil. Ne da bi bil prišel do kakšnega določenega sklepa, je čutil potrebo, da se zavaruje zoper izkušnjavo kakšne podlosti, kakšne možne strahote. Ali nikakor si ne bi bil mogel razložiti idejne zvezje, ki ga je silišla, da je napisal one štiri vrstice takoj, brez odlašanja, pod kaznijo največje nesreče. Le eno gotovo misel je imel: Ko zapusti ples, vrže pisece v nabiralnik palače Boccanera. Zdaj je bil miren.

"Kaj pa Vam je, ljubi abbe?" je vprašal, vpletajo se zopet v razgovor. "Saj ste se polnoma zmračili."

Ko mu je Pierre povedal slabo vest, da je njegova knjiga obsojena in da ima le še edini jutrsni dan za delo, če noče, da bo njegovo potovanje v Rim poraz, je vzkliknil, kakor da mu je treba razburjenosti in omotice, da more kljub vsemu še upati in živeti.

"Kaj to, nikar ne izgubite poguma. Človek izgubi pri tem vso svojo moč. Dan je dolg, v enem dnevu se lahko veliko stori. Ena ura, ena minuta zadostuje usodi za delo, da izpremeni poraze v zmage."

In ves mrzličen je dodal:

"Pridite z mano, pojdiva v plesno dvorano. Kakor je videti, je tam prekrasno."

Pierre in Narcisse sta mu sledila, on pa je izmenjal še zadnji nežni pogled z Lizbeto; vsi trije so si z velikim naporom izkrili pot in so dosegli stranske galerijo z naglim valovanjem ženskih kril, z množino tilnikov in ramen, iz katere se je dvigala življene po rajoča strast, vonjava ljubezni in smrti.

(Dalje prihodnjie)

AKO ste prejeli Proletarca, ne da bi si ga sami naročili, je vam bil poslan, ali pa izročen po naročilu nekoga, ki želi, da ga prečitate in ako vam ugaja, da si ga naročite. Prečitate to številko Proletarca pazno, in uvideli boste, da vam vaš prijatelj nudi list, ki je res vreden, da postanete njegov naročnik.

NESREČA, KAKRSNA SE REDKOKDAJ PRIMERI

Blizu Normanha v Oklahomi je bilo v eksploziji dinamita ubitih osem članov geološke komisije. Na sliki je kraj, kjer se je dogodila nesreča.

KOGAR SE TIČE**Dober nasvet.**

Norman Thomas pravi: "Socialistični agitator mora aktivirati za socializem tako, da ga bodo delavci vzlubili, ne pa ga zasovražili!" To je zelo konstruktiven nasvet, toda so ljudje, ki se vsled svoje narave nikdar ne bi mogli ravnati po njemu. Drugi se iz njega lahko veliko nauči v svojo in drugih korist.

V naprej pokončani uspehi.

Clarence Senior je nekoč v seriji člankov pisal, da je bilo neštečo socialističnih shodov v naprej obsojenih neuspehu, ker so bile priprave zanje mlačne, oglašanje mrzlo in nezadostno in vse je napravilo viti prisilenjen.

In August Claessens, ki je večak v govorništvu, piše v svoji knjigi nasvetov, kaj mora biti govornik, da je govornik, in kako je treba voditi shod, da je uspešen, kako velike napake delajo neveči predsedniki shodov. Efekt shoda s slabim predsednikom je uničen četudi je glavni govornik na shodu dober, toda kvarnega vtisa ne more povzeti.

Ogibati se takih napak je važna naloga socialističnih in drugih delavskih organizacij.

Nepotrebnost skrb.

Ameriška Domovina je zelo v skrbih za bodočnost socialistične stranke. Boji se, da ne bi razpadla v frakcijskih bojih. Pa ni nevarnosti. Še pred nekaj leti je imela komaj 10 tisoč članov. Zdaj jih ima okrog 24,000 in še vedno narašča, kar je seveda potrebno. Sicer pa se pri Ameriški Domovini na delavsko gibanje slabo razumejo. Louis Zorko jih je na to opozoril, pa so stvar zavili po svoje, namesto da bi sprejeli dober nasvet.

Morris Hillquit oživel?

V največjem dnevniku metropole, v sloviti Ameriški Domovini, je bilo v izdaji 5. junija na prvi strani v 2. koloni v poročilu o socialistični konvenciji tudi tole:

"V narodni odbor stranke je bil izvoljen en sam zastopnik 'stare garde' ali desničarjev, in to je Morris Hillquit, kakor da mu je treba razburjenosti in omotice, da more kljub vsemu še upati in živeti.

"Kaj to, nikar ne izgubite poguma. Človek izgubi pri tem vso svojo moč. Dan je dolg, v enem dnevu se lahko veliko stori.

Ena ura, ena minuta zadostuje usodi za delo, da izpremeni poraze v zmage."

In ves mrzličen je dodal:

"Pridite z mano, pojdiva v plesno dvorano. Kakor je videti, je tam prekrasno."

Pierre in Narcisse sta mu sledila, on pa je izmenjal še zadnji nežni pogled z Lizbeto; vsi trije so si z velikim naporom izkrili pot in so dosegli stranske galerijo z naglim valovanjem ženskih kril, z množino tilnikov in ramen, iz katere se je dvigala življene po rajoča strast, vonjava ljubezni in smrti.

(Dalje prihodnjie)

In ves mrzličen je dodal:

"Pridite z mano, pojdiva v plesno dvorano. Kakor je videti, je tam prekrasno."

Pierre in Narcisse sta mu sledila, on pa je izmenjal še zadnji nežni pogled z Lizbeto; vsi trije so si z velikim naporom izkrili pot in so dosegli stranske galerijo z naglim valovanjem ženskih kril, z množino tilnikov in ramen, iz katere se je dvigala življene po rajoča strast, vonjava ljubezni in smrti.

(Dalje prihodnjie)

In ves mrzličen je dodal:

"Pridite z mano, pojdiva v plesno dvorano. Kakor je videti, je tam prekrasno."

Pierre in Narcisse sta mu sledila, on pa je izmenjal še zadnji nežni pogled z Lizbeto; vsi trije so si z velikim naporom izkrili pot in so dosegli stranske galerijo z naglim valovanjem ženskih kril, z množino tilnikov in ramen, iz katere se je dvigala življene po rajoča strast, vonjava ljubezni in smrti.

(Dalje prihodnjie)

In ves mrzličen je dodal:

"Pridite z mano, pojdiva v plesno dvorano. Kakor je videti, je tam prekrasno."

Pierre in Narcisse sta mu sledila, on pa je izmenjal še zadnji nežni pogled z Lizbeto; vsi trije so si z velikim naporom izkrili pot in so dosegli stranske galerijo z naglim valovanjem ženskih kril, z množino tilnikov in ramen, iz katere se je dvigala življene po rajoča strast, vonjava ljubezni in smrti.

(Dalje prihodnjie)

In ves mrzličen je dodal:

"Pridite z mano, pojdiva v plesno dvorano. Kakor je videti, je tam prekrasno."

Pierre in Narcisse sta mu sledila, on pa je izmenjal še zadnji nežni pogled z Lizbeto; vsi trije so si z velikim naporom izkrili pot in so dosegli stranske galerijo z naglim valovanjem ženskih kril, z množino tilnikov in ramen, iz katere se je dvigala življene po rajoča strast, vonjava ljubezni in smrti.

(Dalje prihodnjie)

In ves mrzličen je dodal:

"Pridite z mano, pojdiva v plesno dvorano. Kakor je videti, je tam prekrasno."

Pierre in Narcisse sta mu sledila, on pa je izmenjal š

NOVA NACELNA IZJAVA SOC. STRANKE

(Nadaljevanje s 1. strani.)

organitveno občestvo, ki bo prosto človekovega izrabljanja in razredne vlade.

Ce bodo delavci odlašali in bldili, bodo podaljšali dobo svojega zasužnjenja dekadentnemu kapitalizmu. Ta neustvarjajoč, potraten in brutalno zatiralni sistem uničuje službe, vseled česar je milijone takih, ki bi radi preducirali, vrženih na cesto brez gospodnosti, da bodo že kdaj zaposleni. Trge in cene kontrolirajo finančniki in manipulirajo z odvzemanjem ali razširjanjem kredita — vse s stališča profitu in gole sebičnosti. Zadari dobičkarstva znižujejo delavcem življenski standard, razen kjer je delavstvo agresivno organizirano in se vztrajno boriti za svoje hravice — a še celo v tem slučaju je delavcem odrečeno izobilje, četudi ga moderna produkcija tehnično omogoča vsem, ki so pripravljeni delati v splošno dobro. Kapitalizem je udri tudi v mirnost farmskih pokrajin z vsemi svojimi, ki povzročajo med peljedelci negotovost in marsikje tudi obupno revčino. Vseposod v tej deželi ogroža kapitalizem dom in neštetim otrokom je vtičnil pečat pekočega pomanjkanja.

Privilegirana manjina, ki ima koristi od izkorisčanja množic, ni zadovoljna samo s posedovanjem mehanizma produkcije in distribucije, kar ji uveljavlja silo privatne svinje; ona kontrolira tudi časopise, radio in filmske slike; zastrupila solstvo in vzgojni sistem vobče; kontrolira sodišča, občine, državne zakonodaje in zvezno vlado; v prid razširjenja svoje ekonomske domene izpostavlja mladino in teži v drugih deželah grozoviti nevarnosti novih imperialističnih vojen. Za slepitev in pridobitev volilcev vzdržuje mogočne politične stranke, katere delujejo ene odkrito za reakcijo in druge se za selenilo odevajo s plaščem namišljenega liberalizma; nobena izmed njih ne nudi delavcem ničesar stvarnega in pozitivnega, nič, kar bi bilo trajne vrednosti za njihovo življensko sigurnost.

Samo delavci — ročni in umski — imajo moč, da s svojo združeno silo strmoglajivo strahoviti sistem izkorisčanja in ga nadomestijo socialistično uredbo. Kadar koli bodo hoteli, lahko prenesajo lastninsko pravo industrije, zemlje, financ in prirodnih zakladov, vključivši vodno silo, nase in operirajo te noseti socialistične ljudevlade za materialno in kulturno obogatitev vseh; obrat v ljudskem nedročju bi najprvo objel velike industrije, banke, zavarovalnice, ruderstvo, transportacijo, komunikacijska sredstva in trustjanizirano industrij; proces socializacije bi nadaljeval svoje delo v vse druge sferi gospodarskega življenja toliko časa, da bi se odpravilo stanarino, obresti in profite.

Socializacija industrije, kakor si jo predstavljajo socialisti, pomeni več kakor pa nadavno državno svojino. Nad slednjo gospodari neodgovorna birokracija, medtem ko socialistična socializacija pomeni demokratično administracijo obratov s pomočjo odgovornih izvoljenih zastopnikov delavcev v posameznih obratih in zastopnikov delavcev v splošnem.

Socialistična stranka propagira sistem kooperacije, ljudske svojine in ljudskega obravnavanja skladis, trgov in kreditov za direktno trgovanje med farmarji in prebivalstvom v mestih. Ta način bi zmanjšal obratno stroške v obojestransko dobro, ker bi znižal življenske izdatke konsumentov, farmarji pa bi prejemali pravične cene za svoje pridelke in se bi s tem osvobodili prokletstvu najemništva in tlakovanja dolgovom.

Delavci v mestih in na deželi se morajo mogočno organizirati bodisi v ekonomskeh kakovih v političnih črtah. Neprestana borba delavskih unij ter farmarskih organizacij, in konstruktivno delo resničnih kooperativnih društev je potrebno ne samo v prid vsakdanjega boja v obrambo in za izboljšanje življenskega stanja ustvarjajočega razreda, ampak tudi zaradi izpopolnjevanja producentov v razumevanju in prostovoljni disciplini, ki je potrebna za vzorno administracijo industrij, nad katerimi si bodo priborili kontrolo.

Dolžnost vsakega socialističnega delavca

je, da je zvest in aktiven član unije v obratu ali obrti, v kateri je zaposlen, in dalje, da si prizadeva, očiščati in utrditi unijsko gibanje. Dolžnost in privilegij socialističnega časopisa pa je, da pomaga unijam v njihui borbi za izboljšanje plače, pridobitev udobnosti in za boljše razmere pri delu.

Socialistična stranka je za koristi ameriške ljudstva, a ob enem se zaveda, da je blagostanje katerkoli džele odviano od blagostanja drugih. Zaradi tega goji socialistično delavstvo duh mednarodne solidarnosti proti razdvajajočemu kapitalističnemu nacionalizmu; socialističnim strankam drugih dežel zagotavlja popolno onoro v njihovih borbah, zdržujejo se z njimi v skupnih prizadevanjih za zgraditev svetovne federacije socialističnih republik.

Socialistična stranka je proti militarizmu, imperializmu in vojni. Njen namen je iztrebiti neprekjen ekonomski boj kapitalizma, čigar sadovi so mednarodni konflikti. Vojne socialisti ne morejo tolerirati, niti ne pripravljati za vojno. Socialisti se bodo potrudili razviti zanesljiva delavska sredstva za mirno izraževanje mednarodnih nesporazumov in konfliktov. Prizadevali si bodo odpraviti vojaško vežbanje v šolah, kolegijsih in taborih. Nasprotovali bodo vojaškim paradam, razstavam in izdatkom bodisi za direktno vojno pripravljanje, ali pa za militaristično propaganda, in to nasprotovanje bodo socialisti izražali tako v mizernem kakor v vojnem času. Podprtli bodo zvesto vsakega svojega sodruga, ki bi v tragičnem slučaju vojne valed svojega protivnjega delovanja, ali valed svoje odklonitve v vojno službo, prišel v konflikt z javnim mnenjem ali z zakonom. Dalje, zavedajoč se samomorilnega svojstva modernih oboroženih sporov in ne-popisanih posledic vojne, katere najbolj udarijo delavske sloje, bodo skupno odklonili odobritev ali podpiranje katerkoli mednarodne vojne; načrtno bodo storili s popočjo agitacije in opozicije vse v svoji moći, da vojna ne razbije njihovih vrst, ampak da oni razbijajo vojno. Proti vojni, in proti načrtom vladnih vojnih oddelkov za militariziranje dežel, bodo nastopili z masnim odporom, zapovedajoči v organizirani, kolikor lo praktično, v generalni stavki delavskih unij in profesionalnih skupin, ki bodo s skupnimi napori onemogočile praktično silo vojne in nato preobrnili kapitalistično vojno krizo v zmago za socializem.

Socialistična stranka si v borbi za novo družabno uredbo prizadeva doseči svoje cilje z miznimi sredstvi. Toda zavedajoč se naračačočega nagibanja razpadajočega kapitalizmu ka fašizmu, da se ohrani na povrju in zavaruje svojo nadvlast, bo socialistična stranka budna in se ne bo pustila premotiti fašistični propagandi, niti se podatí fašistični sili. Storila bo vse v svoji moći za boj proti fašizmu vseh vrst ves čas vseposod na svetu, dokler fašizem ne pogine. Pri vsem tem se bo oslanjala na organizacijo discipliniranega delavskega gibanja. V svojih metodah se lahko zateče k generalni stavki, ki ne bo služila samo obrambi pred fašistično kontra-revolucijo, ampak bo zanesla revolucionarno borbo v tabor sovražnika.

Socialistična stranka znova poudarja svojo vero v ekonomsko in politično demokracijo, zato si brez oklevanja daje naloge, nadomestiti namišljeno demokracijo kapitalističnega parlamentarizma s pravo delavsko demokracijo.

Za kapitalizem ni rešitev. Če ga je mogoče naslediti z večino glasov, bo socialistično stranko to veselilo. Če pa pride kriza s pograženjem pravie večine potem ko nam bi volilci izročili mandat, se ne bomo pomicali zrušiti s svojo delavsko solidarnostjo sile reakcije in konsolidirati socialistično državo. Ako pa se dogodi, da vsled svoje krize kapitalistični sistem razpade v splošnem kaosu in konfuziju, in bo mirna razvojna procedura onemogočena, se socialistična stranka, pa če je v večini ali ne, ne bo ognila svoji dolžnosti organizirati in vzdržati delavsko vlado. Resnična demokracija je dragoceno sredstvo k napredku. Toda predno bo resnična demokracija dejstvo, jo morajo ustvari delavci vsega sveta."

Zemberger zadovoljen s potovanjem

Nace Zemberger poroča, da je obiskal na agitaciji za Proletarac že precej naselbino. Kooperacija ima povod dobro in rojaki ga prijazno sprejemajo. Do pondeljka 11. junija je postal 21 naročenin.

Dober uspeh v Detroitu

Chas. Pogorelec je dobil v Detroitu s sodelovanjem sodelovalnikov somišljenikov 65 naročnin na Proletarca. Več bo poročano pozneje.

Velika udeležba na pikniku "Napreja"

Piknika društva "Naprej" št. 5 SNPJ v Clevelandu se je udeležilo okrog 2,000 ljudi.

Razstava Peruškikh slik v Milwaukeeju

V milwuškem Art Institutu je razstavljenih okrog 35 slik slovenskega umetnika H. G. Peruška, ki živi sedaj v Clevelandu. Razstava je bila otvorena 1. junija in bo trajala do 30. junija.

Tako ko vstopite v prvo razstavno sobo, vam uide pogled na slike. In pod njimi tiskana pojasnila ter ime "H. G. Prushek". V drugi razstavni sobi v pritličju (main floor) istotako samo Peruškove slike. To je ugodnost in obenem priznanje, ki je dana v milwuškem Art Institutu le nakonatem umetniku.

Razstavo je obiskalo že mnogo rojakov in drugih Milwučanov ter turistov. Kdor je še ni videl, naj nikar ne zamudi prilike. Med razstavljimi Peruškovimi slikami sta lve, ki sta dobili odlikovanje na prejšnjih razstavah. To je na njima označeno.

Dasi umetniki ne slikajo za-

radi trga, je vendar jasno, da morejo nadaljevati z delom le, če imajo sredstva. Peruškove slike delajo čast vsaki sobi in vsaki galeriji umetnosti. Običaj milwuškega Art Instituta je, da je pri vsakem sliko navedena cena, da ni treba vpraševati o njih klerkinje, kakor je navada v nekaterih drugih galerijah. Cene slikam so zelo nizke. Upati je, da jih ostane mnogo v Milwučiju. Kdor le more, naj se posluži te prilike.

To ni prvo priznanje, ki ga je dobil Perušek v milwuškem Art Institutu. Njegove slike so bile v njemu prvič razstavljene 1. 1929. Na tej razstavi ima popolnoma druga dela, ki jih ocenjevalci umetnosti zelo laskavo omenjajo. Porocene.

Klavrna rast koruze vsled velike suše

Na sliki je stebelce koruze, slikano na farmi blizu Cleveland. Koruza, ki bi moral

bili v pričetku junija že precej visoka, vsled suše silno klavrno vegetira. Ponekod so polja do kraja uničena.

Špekulacije z zlatom

Ameriški špekulanti z zlatom so napravili \$225,185,713

dobička, od kar je predsednik

Roosevelt dvignil ceno unči

zlate za \$14.33. To je izjavil

v kongresu poslanec White iz

Idaho. Špekulantji so na razne

načine nakupili ameriško

zlat, ki je bilo preje po \$20

unča, v Evropi in ga potem iz-

vozili nazaj ter prejeli od vla-

do \$14.33 za vsako unčo več.

Vladni delavci

V službi zvezne vlade je zdaj blizu 650,000 delavcev. L. 1918 jih je bilo 917,760. Njih število je bilo tedaj višje zaradi vojne. Potem je začelo padati in lani ter letos je vsled Rooseveltovega "new deal-a" zopet naraslo.

Fašisti na Poljskem

Pri zadnjih volitvah v poljske občine so fašisti, organizirani v stranki, ki ji pravijo Nara, osvojili precej občin in tudi nekaj industrialnih centrov.

OTO BAUER:

VSTAJA AVSTRIJSKIH DELAVCEV NJENI VZROKI IN POSLEDICE

(Nadaljevanje.)

Vzrok krize avstrijskega parlamentarizma in okrepitev avstrijskega fašizma je torej v tem, da je nacionalistični val, ki se je iz Nemčije razširil v Avstrijo, privadel do tega, da so Velenemci izstopili iz nečanskoga bloka in tako obnovili dotedanjo parlamentarno večino, na drugi strani pa, da je skušala krščansko-socialna stranka voditi parlament z enim glasom večino, kar je bilo seveda nemogoče; o pa je poizkušala samo zato, da bi ne delila vlade s socialno demokracijo, da bi jih sklenile strokovne organizacije s podjetniki, so bile odpravljene kar z vladnimi odredbami, obenem pa je vlada še odredila, da se morajo delavske mezde znižati. Brezposelne podpore so bile bistvene znižane, za nekatere kategorije brezposelnih pa docela odpravljene. Važni socialni zakoni so bili občutno poslabšani. V mnogih industrijskih panogah je bilo prepovedano delavstvo, vsaka stavka v takih podjetjih je bila kaznovana z ječo. Delavske zbornice, ki so jih izvolili delavci in nameščenci, so bile razpuščene, prav tako pa tudi obratni zaupniki v državnih podjetjih, ki so jih izvolili delavci; na mestu njih je postavila vlada zastopnike iz vrst vladnega tabora.

Proti dunajski občini, ki jo je upravljala socialistična demokracija, je začela vlada, da se morajo delavske mezde znižati. Brezposelne podpore so bile bistvene znižane, za nekatere kategorije brezposelnih pa docela odpravljene. Važni socialni zakoni so bili občutno poslabšani. V mnogih industrijskih panogah je bilo prepovedano delavstvo, vsaka stavka v takih podjetjih je bila kaznovana z ječo. Delavske zbornice, ki so jih izvolili delavci in nameščenci, so bile razpuščene, prav tako pa tudi obratni zaupniki v državnih podjetjih, ki so jih izvolili delavci; na mestu njih je postavila vlada zastopnike iz vrst vladnega tabora. Proti dunajski občini, ki jo je upravljala socialistična demokracija, je začela vlada, da se morajo delavske mezde znižati. Brezposelne podpore so bile bistvene znižane, za nekatere kategorije brezposelnih pa docela odpravljene. Važni socialni zakoni so bili občutno poslabšani. V mnogih industrijskih panogah je bilo prepovedano delavstvo, vsaka stavka v takih podjetjih je bila kaznovana z ječo. Delavske zbornice, ki so jih izvolili delavci in nameščenci, so bile razpuščene, prav tako pa tudi obratni zaupniki v državnih podjetjih, ki so jih izvolili delavci; na mestu njih je postavila vlada zastopnike iz vrst vladnega tabora.

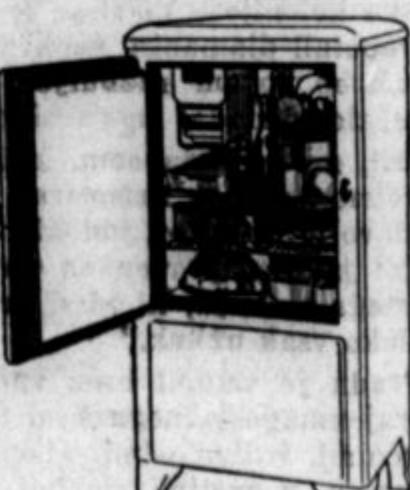
Povsod se je začel izvajati uprav nesramen pritisk na ministrsko varstvo. Vsak sobotno potem brali, da je vlada znova izdala celo vrsto "zasilnih odredb", ki je z njimi odpravljala ustavne svoboščine, ki jih je ustava zajamčevala avstrijskemu ljudstvu, uničevala socialne pridobitve, ki se je zanje delavstvo desetletja borilo, in omejevala samoupravne pravice občin.

Cim dalje je to stanje trajalo, tem bolj je postajalo brezpravno; ustava je bila vsak dan znova preoljmjena. Heimwehrski podkancar Fey je javno razglasil: "Za paragrafe se ne zmenimo." Ob pritrjevanju krščanske socialne demokracije iz judovsko buržuažnega tiska so vsako še tako cinično prekršitev ustave in zakonov utemeljevali s tem, da je za obrazmo Avstrije pred nacionallom socialistom neobhodno potrebna; toda vsako sredstvo, ki si ga je vlada s prekršitvijo ustave sama dovolila, je takoj uporabila tudi proti socialistični demokraciji. Nič nezavestni sudišči niso več spoštovali; sodnike so radi njihovih sodb začeli pošljati v koncentratorske taborišča.

Sprememba imena

Socialistična konvencija v Detroitu je spremeniла uradno ime svoje stranke s "Socialist Party of America" v "Socialist Party of United States". Ta spremembenit je logična, ker deluje v Zed. državah, ne pa na vsem ameriškem kontinentu.

Za manj kot 14^c na dan lahko lastujete ta 1934 KELVINATOR

Pogled na novi KELVINATOR vzorca V

Shrambeni prostor

O fundamentalnih spremembah civilizacije

Predaval IVAN MOLEK v klubu št. 1 JSZ dne 25. maja 1934

(Nadaljevanje.)

Ruski boljševiki so takoj po revoluciji socializirali zemljo in vse, kar so imeli. Ali jim je to prineslo dovolj potrebnih? Nič več — kot so jih mogli imeti. V petih letih so imeli strašno lačoto, ki je pomorila tri milijone oseb. Socializacija ni prepričala elementarno k astrofe. Socialni preobrat v Rusiji trajal je sedemnajsto leto in milijoni ruskih delavcev in kmetov morajo dan za dnevom hudičevu težko delati, da nasilijo samo deloma vse svoje prebivalstvo in dobe od zunaj najpotrebenjši kapital za najprijetnejšo industrializacijo dežele.

Enake ali malo boljše razmere čakajo vse druge dežele z Ameriko vred, da naj danes ali jutri vse sledijo Rusiji — kajti vse so v pridobivanju živeža in ostalih elementarnih sirovin še vedno stodostotno v agrarni civilizaciji. Ne morejo si pomagati. Ruški mužik in ruder morata še vedno na polje in v jamo prav tako kakor pod carjem, in če pride suša, bo mužiku manjkalo kruha prav tako kakor ga je pod carjem, in če pride v jami eksplozija, bo nekaj rudarjev ubitih prav tako kakor je bilo pod carjem. Avtokracija ali demokracija, diktatura carjev ali diktatura proletariata nimata s tem nič opraviti...

Kdo pa ima opraviti?

Zdaj pridemo do naše glavne točke.

Opraviti ima edinole — aplicirana znanost.

Aplicirana znanost je porodila industrijsko civilizacijo in aplicirana znanost je jen na golinu sila. Aplicirana znanost — tehnika, fizika, kemija — je ustvarila vso masinsko producijo, kar je imamo do danes in ujena nalog je, da prinese človeštvu tudi **mehanično pridobivanje živeža, kovin, lesnih sircvin, vseh drugih sirovin in mu sceni energijo pozona**.

Aplicirana znanost je največja revolucija, ki more zaključiti agrarno civilizacijo in **fundamentalno spremeni** življenje človeka ter ga digniti na višjo stopnjo napredka. Nič drugega ne more izvršiti te epohalne spremembe. Ta revolucija se vrši v laboratorijskih izvrševalci te revolucije so lahko največji reakcionarji po idejah — kljub temu so revolucionarji...

Fundamentalni preobrat človeške družbe — popolen prehod v industrijsko civilizacijo — pride, ko bodo delave producirali **yes živež v tevarnah in ko ljudje ne bodo več odvisni od polja in milosti vremena**. Jaz sem absolutno prepričan, da to pride. Takrat bo lahko planirati producijo, kajti ovir ne bo več. Vsa producija bo pod streho in komfort, največjem komfortu, ki si ga moremo danes misliti, bodo izdelovali živež v takih množinah, da bo živež vedno dovolj za vse ljudi, pa naj bo človeštvo desetkrat ali stotkrat večje kakor je danes. Živež bo toliko, kolikor ga bodo hoteli — kakor zraka.

In kakšnega živeža? Agrarna civilizacija je obogatila človeško hrano, dala je človeku novo hrano — kruh. Industrijska civilizacija pa stopi velik korak naprej in dala bo človeku nov živež, tako redilen in okusen, o kakršnem ne moremo še niti sanjati. Kakor hitro kemiki odkrijejo proces poljubne množitve stanic, ki sestavljajo razna žita, sadja, sočivja itd., dalje stanic, ki sestavljajo meso vseh mogočih živali, bodo snovi teh stanic krizali toliko časa, da bo človeštvo imelo nove jedi, ki bodo prezentirale jedro vsega najboljega, najfinjejega in najzdravejšega. Prav tako s pijačami in prav tako s sirovinami, ki bodo dajale obleko, obutev in vse druge potrebščine. Vse to se bo proizvajalo sistematično in avtomatično — vsak dan bo žetev in kolina! — brez oziroma na vreme in letne čase. Zemljo pa bodo spremenili v krasne parke, le toliko polja bodo imeli, da bodo razni eksperti lahko eksperimentirali, drugi ljudje pa bodo go-

jili rože in druge rastline za sport — nič več za železno potrebo kakor je to danes.

Prav tako bo s pridobivanjem kovin. Ko bo industrijska civilizacija na višku svojega razvoja, bodo rudnik in premogovniki že davnno pozabljeni. Elementarna snov kovin je tudi v zraku, je povsod. Znanost potrebuje le proces, da bo spreminala elemente, nakar bo črpala vse kovine iz zraka ali morske vode — in tudi kovin bo toliko kakor je danes zraka.

Energija za gonitev vsega! Ze zdaj eksperimentirajo s prenašanjem električne sile brez žic, da bo šla okoli sveta kakor grezov po radiovalovih. To pride — in ko pride ta doba, da bo vsak električni motor črpal energijo direktno iz zraka, energijo kolosalnih dimenzij, če bo potrebna, bo gonilna sila avtomatična in obilna za vsakogar kakor je zrak, ki ga mi dihamo.

Dokler ni tega — tega trojega: **umetno preizvajanje živeža, kovin in golinile sile** — toliko časa se človeška družba ne more fundamentalno spremeniti in toliko časa mora po svetu strašiti primitivna agrarna civilizacija z vsemi svojimi barbarskimi pritiklinami; toliko časa bo tu in tam na svetu vedno primanjkovalo najpotrebenjšega in toliko časa bo več ali manj prisilnega dela in nezdovoljnosti med ljudmi.

Poleg stodostotne industrializacije pridobivanja vseh materialnih potrebščin mora priti še nekaj, kar harmonizira človeštvo: **ekualizacija dela!**

To se kajpada sliši zelo neverjetno, utočno in nemogoče. Pa ni tako. V človeški družbi, ki bo imela mehanizirano vso producijo in distribucijo, bo to mogoče in sicer na ta način, da že mladino v šoli navadijo na dva ali tri poklice, predvsem pa mora biti vsak državljan že v mladosti usposobljen za administrativne posle. Administrativni posli bodo takonostni, da bo dolžnost vsakega člena družbe, da jih pozna in vrši vsaj enkrat v svojem življenju. Delavei vseh panog morajo neprestano kolobariti in zamenjavati drug drugega, izvzemši morda manjšine specialistov. Uprava, od lokalne do najvišje, se mora menjati vsakih šest mesecev, tako da bo masa delavcev, v čim večjem številu dostopna udejstovanju v upravah. Edino na ta način bo možno odpraviti kaste in sloje v družbi; edino na ta način je možna industrijska demokracija v praksi.

Ne smemo pozabiti, da veliko število poklicev, ki jih danes poznamo, v bodoči civilizaciji odpade, ker ne bodo potrebni. Da naši finančni, borzijani in vsi oni, ki imajo opraviti z denarnimi in špekulacijskimi ustanovami, odpadejo popolnoma, kajti sistema cen in denarja bodoča družba ne bo poznala. Prav tako ne bo poznala ogromnega justičnega in kazenskega aparata z armado advočatov. Vse poboljševanje članov družbe bo v področju zdravnikov in vse sočasna odpadejo. Prav tako odpadajo vsi vojaški stanovi, dalje vsi komercialni agentje in sploh cela vrsta parazitskih poklicev in profesij, ki danes živi ob izkoriscanju prudcentov na ta ali oni način.

Dolžnosti bodo torej zelo poenostavljene in tako zvezane med seboj, da bo vsakdo prej ali slej prišel na vrsto, da pokaže svoje zmožnosti. Med tem pa družba silno obogati na polju zdravega sporta, vsakovrstne zabave in v kulturnem pridobivanju, ki bo svobodno in pri katerem bo lahko vsakdo razvil svoj talent. Iskanje znanstvenih resnic, novih odkritij in spoznavanj ni imelo še nikdar takih priložnosti in tako svobodnega razmaha kakor ga bo imelo v bodoči družbi.

(Dalej prihodnjic.)

Ako bi bilo mogoče z zavistjo priklicati "boljše razmere", bi bilo krize že davno konec.

Članstvu kluba št. 37

Milwaukee, Wis. — Na prihodnji seji kluba št. 37 v četrtek 14. junija bo poročal s. Wendelin Kraft o zadevi izključitve mestnega blagajnika Mudrocha iz soc. stranke. On je bil član preiskovalnega odbora in je vsedel tega merodajen pojasniti vso stvar.

Člani in članice, pridite vse na to sejo!

"Stoletje napredka"

Največ pozornosti na razstavi "stoletja napredka" v Chicagu vzbujajo dekleta, ki jih kažejo nage, ali pa prav malo oblecene. Cenzorji in policiji bde, da preprečujejo take "šove", lastniki koncesij pa se nad njimi jeze, češ, da se zgrajajo nad lepoto zato, ker so prežeti umazanih misli. Glavna stvar pri vsem tem je profit za lastnike in podkupnine za policijske moraliste.

FARMARJEM ODNAŠA ZEMLJO

V bližini pri farmskih poslopjih pa se nabira v zamete, kakor pozimi sneg. Kup bližu poslopja na tej sliki je zemlja, ki jo je nametel vihar. Tako imajo farmarji ne samo škodo vsled uničene setve ampak tudi druge neprilike vsled suse.

O našem časopisu v Južni Ameriki

Piše za Proletarca **SERGIO-SIN**

Neobhodna potreba in dolžnost je, da se že enkrat kaj spregovori o našem časnikarstvu v Južni Ameriki.

Dasiravno je delavstvo ne-poglobljeno in malobrižno načrtovano vprašanju, je kajk vsemu toliko važno, da je molk nemogoč.

V tem drugem slučaju se nabaja naše časopisje.

Jasno je, da se njegovi uredniki tega stanja zavedajo.

Zagospodovali so nad listi in se proglašili za izključne gospodarje. Na ta način so primorali vsakega, da se podvrže vladajoči disciplini in piše le to, kar je njim ljubo in drago.

Ako bi bil on resnicoluben, bi moral priznati, da so imeli Slovenci ravno toliko prilike za mestne službe kakor člani drugih narodnosti. Vse mestne službe, z zelo malo izjemom, se oddaja s posredovanjem posebne komisije, ki je znana pod imenom Civil Service Commission. Pod strogiim nadzorstvom župana Hoana in na njegovo izrecno zahtevo morata komisija klicati na zaslivanje ali skušnje vse prisilce po vrsti, kakor pridejo na pravljivo listo. Sistem, ki ga je uvedla pred leti "nestrankarska večina", pod katerim se je dalo prednost sorodnikom ali očnjim priateljem raznih mestnih uradnikov ali osebam, ki so imeli "pull", so socialisti pod vodstvom sodruga Hoana opravili in onemogočili, ne oziraje se na strankarske interese.

Da ni več naših rojakov, oziroma Jugoslovjanov v mestnih službah je pričipovati dejstvu, da do zadnjih par let nismo imeli sposobnih ljudi. Naša mladina je še pred nekaj leti začela prihajati iz višjih sol, starci naseljenici pa povečani niso imeli potrebnih kvalifikacij ali pa se niso potegovali za take službe. Sicer pa je zaposlenih pri mestnih delih večje število Jugoslovjan, česar S. noče vedeti. Dva Slovence, ki sta člana stranke, imata boljše pozicije že skoraj dvajset let; v mestni hiši sta čas zaposleni dve naši osebi v uradu mestnega blagajnika. Pri navadnih delih pa je zaposlenih precej rojakov že po več let. Število teh bi bilo še večje, če bi nestrankarji ne dosegli tako veliko znižanje apropriacij za mestna dela. To je povzročilo znižanje števila mestnih delavcev za več tisoč oseb, "da se zmanjša davke".

Kot je bilo omenjeno že v zadnjih izdajah Proletarca, Mr.

Delavski list, ki je delavski, mora biti ločen od slehrne politične oblasti, ker oblast, bodisi buržauzna ali proletarska, preobrazi in spači njegov poklic, njegovo poslanstvo.

Delavski list, ki je delavski, bi moral biti tribuna svobodne in ideološke propagande.

Trčenja idej bodo imela izpod naših listov v Južni Ameriki naraso. Tej porasti listov je kriv zgolj nesporazum govorov urednikov in pa različnih jugoslovenskih oblasti, poleg pa tudi osebnih interesov.

Zato je potrebno, da se v našem časopisu ne nadaljuje starega sistema nizke političke strasti, sovračiva, osebnosti, mržnje in laži.

Delavski list posebno mora predvsem ljubiti svobodo in resnico, ako neče pasti na nivoj buržauzne lista.

S to svobodo in resnico bomo čim bolj utrijevali narodno delavsko duševnost in koristili naši bodoči hravstvari vrednosti.

Naš delavski list bodi odsvet svobodne tribune v stvarnem smislu.

Edino tako bo to, kar bi moral vedno biti: zastopnik kulture, nepristranski poročevalec idej in neprecenljiv izobraževalni činitelj.

Ali časopis je lahko za delavstvo tudi dvorezno orodje in v kvar kulturi ter razvoju kolonializma?

Casopis služi ljudstvu ako teži izpopolnjevati svoje vzvratno poslanstvo in preobraziti ljudski duh za cilj, blagostanja in srečo. Casopis je škodljiv, ako se ne izroči na razpolago narodu, a mesto tega teži samo za svoje politične in trgovske namene.

Na agitaciji za JSZ in Proletarca se mudi v Clevelandu John Rak. Prihodnjo soboto bo govoril začenju zastopnik clevelandskoga mladinskega odselka JSZ o vprašanju socialističnih aktivnosti med mladino.

John Rak v Clevelandu

Na agitaciji za JSZ in Proletarca se mudi v Clevelandu John Rak. Prihodnjo soboto bo govoril začenju zastopnik clevelandskoga mladinskega odselka JSZ o vprašanju socialističnih aktivnosti med mladino.

S. nima potrebnega znanja, oziroma spretnosti, da bi odprito napadel socialistične načake ali stranke. Tu li se noče izpostaviti tako daleč. Pač pa si izbir za tarčo poramezničke. Kadar je prilika, se obrgne ob "chikanske socialiste" ali pa skuša razkrivati "grehe socialističnih voditeljev" ali pa nedostake stranke same, to pa vse z vidika skodovati socialističnemu gibanju.

Ljudje te vrste se zavedajo, da je njih obstanek zagotovljen samo tako dolgo, dokler se najde med delavstvom še take, ki ne znajo presojati pač pa rajše verjamejo zavijanje. Mnogo jih je še, kateri z veseljem pogoljeno vsako laž o socialistih medtem ko ne vidijo ne korupcije in ne gorostnih nesmiselnosti kapitalističnega gospodarstva.

Glavna naloga delavskemu gibanju in napredku sovražnega časopisa je, da odvraca ljudske mase od razmišljavanja, in da jih obdrži v "krščanski" in "patriotični" zavodljivosti, ker le na ta način se jih odvraca od razrednega boja in obenem od spoznanja resnice.

Taki časopisi krmijo svoje čitatelje s klepetavostmi, ki so brez vsakega pomena za mislečega človeka. Tako na primer je bilo v g. S. listu opisano obešanje morilca Malija v Novem mestu do pičice na tanko. Cele kolone je porabil za ogabno brozgo o legalni usmrtnosti morilca. Opisal je celo ovratnico rabila, vsak njegov korak od Beograda do vislice in s preverzno naslado tudi podrobnosti obešanja. Tako gradivo požirajo z naslado vsi, kateri vsled svojega vztrajanja pri zavajalnih časopisih ne morejo imeti okusa za kaj boljšega. Polagoma optope in postanejo nesposobni za plemenitejše misli ter ideje.

Kaj briga izdajatelj zavajalnih listov, da se pred njihovimi očmi ruši star sistem družbenega reda, da trpijo milijoni in milijoni pomanjkanje, da vlada na račun bednih množic najstudenja korupcija, in da se širi v raznih deželah v boju zoper svobodo in pravico najgrša tiranija in brutalnost?

V njih osebnem interesu je, da ostane ljudstvo nevedno, ker ta nevednost pomeni zavješanje kruh — obstanek.

Fr. Novak.

Izvolite delegata

Ali je vaš klub, ali društvo Prosvetne matice, že izvolilo delegata za X. redni zbor JSZ?

Kupujem staro zlato
bodisi ure, uhane, prstane itd., po izredno visoki ceni.

Zglasite se pri meni.

LEBER — ZLATAR

3817 W. 26th St., Chicago, Ill.
6504 W. Cermak Rd., Berwyn.

Milwaukee Leader
Največji ameriški socialistični dnevnik. — **Naročnina:** \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.5

NATIONS PREPARE TO COUNTER INSANITY WITH MORE INSANITY

Many years ago, when things were quite different in Great Britain than they have since become, Bernard Shaw (who also was different than he has since become) answered a question put to him about literary censorship that very nearly blew off the lid.

There is a Lord Chamberlain or something in that country who can in the name of the Crown decide what plays and books may be withheld from the gaze of the public.

About two decades ago there was a stir over a number of sensational suppressions; if memory serves aright, Shaw's own "Mrs. Warren's Profession" was among the banned works.

"How can we abolish the censorship?" Shaw was asked. Shaw's reply was swift and to the point.

"Abolish the monarchy!" he said.

People rarely think a thing through to its proper conclusion. They fight an effect, and leave the cause untouched. They put oil of wintergreen on an aching tooth, and do not have the tooth pulled. They punish thievery and petty vice and crime, and do nothing to remove the conditions of poverty and malnutrition that lead to the effects they deplore. They scold a child of being slow at school, and do not notice that the child is underfed or that his eyes need attention.

*
Today the world trembles on the brink of war. Powder kegs stand open at countless points, and men toss lighted matches around with careless abandon. We are told, therefore, to get more powder kegs, **not to remove all powder kegs.**

There is war danger in the Far East and in the Balkans; there is war danger in the Baltic region and in the Saar. There is war danger because a newly inflamed Germany is led by maniacal madmen who noisily and belligerently claim what is "rightly ours". And because the madmen claim what they say is theirs, youth and boys are goosestepping and munitions work are booming; because they look to the East for expansion (though the half-wits have not got around to thinking what is to become of those who already live in the lands they crave) a nation is being inflamed with warlike lusts. And because that nation is being so inflamed, other nations likewise begin to prepare to counter insanity with more insanity.

Because Hitler and Goering, Goebbels and Rust, Rohm and Streicher rule in Germany, the

nation is being militarized and made ready; France is preparing, too. And because France is buying more guns and developing the war mind, Poland is making preparations; and because France and Poland and Italy and Czechoslovakia and the Baltic nations and the Balkan states are being sucked into a whirlpool, Japan is preparing to strike at a Russia that is having its attention distracted by a Nazi Germany and a Pilsudski Poland believed to be in a pact to gang up on the Soviets and take the Ukraine and absorb the Baltic states. And because Japan is preparing to strike, America is being inflamed with a war spirit and a vast armada is being prepared before the eyes of the entranced New Yorkers, and hundreds of millions are taken from a bankrupt people to build more ships, and a whole nation is being militarized.

And because of all that there is a real danger that if war comes it will involve not only Latvia and Estonia, Manchukou and Korea, Colombia and Peru, Paraguay and Bolivia; there is the imminent danger that it will relentlessly draw in the whole world. And if there is such a world war, involving hundreds of millions of actual combatants fighting with the most fiendishly ingenious weapons the mind of man ever conceived, no human being will be exempt, and there is every possibility that civilization will be destroyed and what is left of the human race will be hurled back into the Dark Ages.

So what?

If a child cannot study and gets bad marks, what are you going to do? Wallop the kid for not doing better? Use the cat-o'-nine-tails? Or are you going to go to an enciit and get the kid glasses? Are you going to feed the child properly?

And when the world stands where it stands today, what are you going to do? Aggravate the irritation by building more ships and further militarizing the nation so as to make the collapse by that much more certain? Or are you going to get back of the results and find and fight the causes?

We are given as a reason for making war preparations the fact that Japan is getting aggressive; and Japan is getting aggressive because her militarists believe they have a chance to settle scores with Russia while Russia is distracted over the fate of the Ukraine; and the Ukraine is in danger because all the

and will be represented by John Rak. For Cleveland, comrades Josephine Turk and John Vehar will express their views on this subject and a representative from the Detroit Youth group is also expected to state his opinion on this problem. With all these speakers, a fine discussion should ensue which should be of benefit to our branches and our movement.

All young folks are urged to attend and bring their friends along. It will be held at the branch headquarters, 6409 St. Clair Ave. It is also important that the old folks come and hear this discussion. It is their problem as well as that of the young folks, to help build an active Socialist Youth movement. The arrangement committee informs us that after the meeting a social will take place. We hope that the meeting will have a good attendance. All comrades, friends and sympathizers are invited.—Pub. Comm.

These and other questions will be answered at a symposium to be held in Cleveland on Saturday, June 16, under the auspices of the English Section of branch No. 27 JSF. The Chicago Youth group has been invited to participate with a speaker

STRIKING TO ENFORCE THE LAW

The ugly situation which developed at Minneapolis in the truckmen's strike and at Toledo in the strike of auto workers is a danger signal which the federal government cannot and must not disregard.

These men struck to enforce the law! The law guarantees workers the right to organize "without interference, influence or coercion," said to bargain collectively with their employers. That law, passed by congress, signed by the president, and agreed to by every employer who is under a code, is flouted right and left by employers, and no workable machinery for enforcing it exists.

Workers get no pleasure out of a strike. From bitter experience, they know the cost of this form of industrial warfare. They are striking today because the strike is the only means of law enforcement within their reach.

It is the duty of President Roosevelt and the congress to see that this condition is remedied. They must see that the workers get justice—prompt and adequate justice.

The Wagner labor bill must be passed and with all the "teeth" needed to safeguard human rights. It should have been passed weeks or months ago. Congress has no right to adjourn until a means of settling industrial disputes without industrial war is on the statute books.

—Labor.

Zarja's Outing June 17

Singing Society Zarja of branch 27 JSF will hold an outing Sunday, June 17, at Tony Zajar's farm located at East Clairton off of Mayfield Rd.

To get to the farm take route 322 through to the first railroad crossing then go straight ahead till you see the sign "Zarja".

A truck will leave at 7:30 from the Slovene National Home on St. Clair Ave. All out for a good time.

There will be dancing, swimming, games and other entertainment for your enjoyment. Eats and drinks will also be plentiful. Don't forget, Sunday, June 17. All members, friends and sympathizers are welcome. — John Vehar, Cleveland, O.

Not Particular

Country Gentleman: "Here, hold my horse a minute, will you?"

Senator from Kentucky: "Sir, I'm a member of Congress."

Country Gentleman: "Never mind. You look honest. I'll take a chance."

Economic and Religious Controversy

BY NORMAN THOMAS

Who says that law enforcement is lax in this country? Who complains keep social and economic policies out of the realm of religious controversy. We abhorred the Ku Klux Klan and do not want even to appear to imitate it. That does not mean, however, that we should never mention the political stand of the Roman Catholic hierarchy. It is not always bad; for instance, it deserves praise for its opposition to Hitler, but it played a shameful role of acquiescence, or worse, to what Dollfuss did in Austria. It is a disgrace that he should dare today to say that his dictatorship, born of murder, is a government derived from God and dedicated to the principles of the Pope's Encyclical on Labor.

In so far as any church supports Dollfuss, it is the enemy of justice and freedom. Here in America it will take more than Father Coughlin's brand of radicalism to overcome the service some of the Roman Catholic bishops are lending to re-

Interrupted

Prisoner: "Judge, I don't know what to do."

Judge: "Why, how's that?"

Prisoner: "I swore to tell the truth, but every time I try, some lawyer objects."

Socialist Party Convention Adopts New Declaration

BY DONALD J. LOTRICH

The Eighteenth National Convention of the Socialist Party of America was held in Detroit, Mich., on June 1, 2 and 3, 1934. It was composed of 150 regular and about a dozen fraternal delegates and the sessions were held at the Fort Wayne Hotel. Various organizational conferences were held prior to the opening of the regular sessions. It was

in these sessions that one was able to note an atmosphere of rejuvenation and enthusiasm as the active Socialists from various parts of the country exchanged their views and experiences. The Socialist Party has much to gain from these conferences and the Detroit conferences should prove extraordinarily fruitful.

I arrived in Detroit in time to take in the Thursday evening massmeeting at the Cass High School. From then until our departure Sunday night practically all of our time was devoted to the convention activities. It seemed to me that the Detroit comrades made a good job of preparing all the arrangements for the convention for which they deserve due credit.

The banquet, in particular, was well run and managed. And let me add that the food was very delicious, too. If there were any shortcomings the speakers and the program more than made up for them. Comrade Vladeck of New York presided and proved a jewel and an old hand at the game. Comrades Thomas, Krzycki and Hoan each made effective talks. Their addresses were also transmitted over the air by the National Broadcasting Co. I especially liked Norman Thomas' plea of "reasonableness". Nearly a dozen other speakers had their say. A vocal solo and also a violin solo brought great applause.

Friday night the Jugoslav Clubs held a meeting at 116 Six Mile Rd. About 60 attend-

ed. All four Slovane delegates to the convention were present to plead for greater activity among our people. The high temperature was held responsible for the small attendance. However, we tried to impress upon the comrades the need for more life, more action and more members for our Jugoslav Socialist Federation.

The convention itself began with the usual formalities. Some may say that the tension between the two main groups, the "old guard" and the "young element", was strong fairly high but I did not notice that. Or should I say that it didn't seem so to me? Some of the delegates showed that years of training and polishing has made them revisionists while these same experiences have made others standpatters. We soon discovered that the young element predominated because the returns on committee elections gave them majority all the way around.

I would be unfair, if I would say that any hostility prevailed between one group or another. That is far from the truth. But there was a tendency to make the Socialist Party of America more active, more effective and more radical, especially, in view of what has happened to the Socialist Parties of Europe. This attitude finally prevailed. The "old guard" contented that everything should be done thru legal means. None disputed this. But the younger element insisted that the capitalists use every means legal or illegal, to gain their desires and when the capitalists use illegal means, as they have done in Austria or Germany, legality means nothing to the Socialists. The younger element stressed amorphically that the Socialists want to transform society thru legal and peaceful means. They added, however, that if they weren't permitted to use peaceful and legal efforts they would use the only alternative left to them.

The New York old guard divided sharply against this declaration and led a bitter fight against its adoption but a big majority finally voted to accept these new declarations. In the four hour discussion some splendid arguments were presented on both sides but the most convincing ones came from the younger element.

Many fine resolutions were adopted and many fine reports were heard but the main bone of contention was on the new declaration. So when we tell you of that the main story is told. The delegates have decided that the Party must become more effective and if going leftward will make it such then by all means let's make it a left party. But it is

not so important to give the leadership any definitions. It is more important to watch its results. That's going to count and we are assured that we're due for a healthy gain with this new declaration.

Farmers helped to formulate a program for the farmers. — A congressional resolution told us that we are not so anxious to hold office as we are to get results, changes in the system. Another resolution bitterly uprooted the NRA. Still another gave the Socialist stand on the unions and the A. F. of L. There were many others presented, some amended and some even rejected. By a very close vote the convention rejected the majority American delegation report on the International. However, since the declaration has precisely the same objective it cannot be considered a defeat.

Anton Zornik, Pa., Louis Zorko, Ohio and this writer representing Ill. were the Slovane delegates. Chas. Pogorelec was fraternal delegate for the Jugoslav Socialist Federation. Many other Jugoslavs of Detroit participated in the proceedings, the massmeeting and the banquet.

It was a great convention. The turning point of the American Socialists for greater achievements. And now that the deliberations are concluded we must all step out and bring the conclusions to a realistic realization.

Can Write History

Like trade unionism, Socialism is international, but the political parties of capitalism take on various names in capitalist countries. Thus we have Republican and Democratic parties in the United States, both being political expressions of the economic system of capitalism. About the only essential difference between the two parties is in the division of the spoils among the politicians. Both parties stand for the exploiting system of capitalism which has brought wreck and ruin to our country. Because the system which the old parties stand for has failed to meet the needs of civilization, they are destined to go down with the fall of capitalism.

While the farmers and workers have the power by the consolidation of their votes to establish a victorious workers' party, why should they at each recurring election support the parties of their capitalistic exploiters, thus voting for their own exploitation? Like lambs they have been an easy prey of the wolves of capitalism.

There is no hope for the farmers and workers unless they awake to political action through a workers' party.

The Socialist party is internationally organized as the party of workers. In our own country the workers can write political history when they awake for action through the party of their class. The objective is to establish world-wide political and industrial democracy.

—W. L. Baldwin.

The partnership between capital and labor is like the one between rider and horse. One gets the exercise, the other the spur.

The Socialist party is internationally organized as the party of workers. In our own country the workers can write political history when they awake for action through the party of their class. The objective is to establish world-wide political and industrial democracy.

—Brent Allison, in Unity.

Spencer in The Omaha World Herald.

Awake!—arise,
With Freedom's shining eyes!
With Courage sheathed and helmeted with Truth,
Ye mothers' sons, O valiant hearts of Youth—
Wake from the clammy body of old Death
When Spring returns with fragrant flowery breath—
And swear by brothers' blood, and by all sacred things
Of Memory and Hope and Love that sings:
That underneath the bough these things shall never be:
Greed, Fear, Hate, War, and Infamy!